

fuld og besværende for Ejerne, idet de jo altsaa, hver Gang en Lod skifter fra Jordbrug til Jordbrug, for Fremtiden paany skulle have Hartkornet udsøndret igjennem en Landinspektørforretning. Jeg er imidlertid ikke vis paa, at jeg har læst Bestemmelsen rigtigt, men det forekommer mig, at naar Paabudet om, hvorledes der skal forholdes, gaar ud paa, at der ved Forening af en bebygget Lod med en anden Eiendom skal forholdes paa samme Maade som ved en egentlig Deling, saa kan der ikke være sigtet til Andet end til en Hartkornsammenmelting. Hidtil har jo som bekendt Lovreglen været den, at en Godseier ligesaavel som enhver anden Eier frit har kunnet raade over Fordelingen af sin Jord i forskjellige Jordbrug, naar han kun tagttog Lovens almindelige Regel om, at visse Jordbrug ikke maa forsvinde, det vil sige Bøndergaardene. Hvorledes imidlertid end denne Bestemmelse skal forstås, ser jeg ikke rettere, end at den bringer noget Nyt, noget hidtil Ukjendt ind i vor Lovgivning om Omdeling. Skulde min Formodning være rigtig, at Bestemmelsen skal læses saaledes, at Forening af særligt skildsatte Lodder nødvendigvis gjør en Sammenmelting af Hartkornet, saa vil det dermed være absolut forbudt, at et Stykke Jord tilhørende en Mand kan overlades i Leie til den, der eier et andet Stykke Jord; thi der kan der aabenbart ikke være Tale om nogen Sammenmelting af Hartkornet, med andre Ord; Godsjord kan ikke drives af Selveier. — Bestemmelsen i § 4 skal jeg ikke videre opholde mig ved, da det er et af de Punkter, som er blevet temmelig udførlig diskuteret tidligere, og jeg skal derfor kun tillade mig at henlede Opmærksomheden paa det mærkværdige Resultat, man vil komme til, naar denne Paragraf bliver ophøiet til Lov, nemlig det, at Inddragningen af et Areal til Skovbrug, hvis ene Halvdel har Taxten 3 og hvis anden Halvdel har Taxten 7, vil være fuldstændig lovlig, hvorimod det vil være ubetinget ulovligt og umuligt at opnaa at indtage det Stykke, som har Taxten 7, efterat det andet Stykke til Taxten 3 først er indtaget, ligesom jo ganske vist ogsaa denne Taxt 5 vil komme til at virke ganske mærkværdigt forskjelligt i de forskjellige Ejerne

af Landet; der er jo Ejerne i Landet, hvor det vil være fuldstændigt umuligt at indtage noget som helst Stykke Jord til Skov, idet Jordboniteteten er saaledes, at intet Stykke har under Taxten 5. — § 5 er jo ogsaa en velbekendt Gjenganger. Det overstiger langt min Fattøve, at det kan være muligt for en Landvæsenkommission at bedømme, om det Fornødne af Eng er tilstede ved en Gaard eller ikke, da det jo er vitterligt, at der findes mangfoldige Gaarde, til hvilke der aldeles ikke er nogen Eng. Denne Paragraf indeholder altsaa en udsørlig Bestemmelse. Egeledes forekommer det mig at være høist mærkeligt, at Eieren ikke skulde kunne henlægge et Stykke Eng fra et af disse Jordbrug til et andet, uden at Tredeemand skal skønne, om det er fornuftigt, og det selv i det Tilfælde, hvor det Jordbrug, som skal forsynes med Eng, slet intet har, og Fordelingen altsaa i hvert Fald maa siges at være fornuftig. Det er disse Bestemmelser, som forekomme mig at være meget uhenigtsmæssige og lidet gennemførlige, og som i alt Fald maa betegnes som splinterne Dypfindelser — jeg vil ikke sige nye i og for sig, thi vi kjende dem jo fra ifjor; men i alt Fald aldeles nye i vor Lovgivning. Der findes vel i vor Lovgivning Bestemmelser om, hvorledes der skal forholdes, naar man vil bedømme, hvorvidt den Jord, som bliver tilbage ved en Eiendom, kan kaldes et Gaardbrug, tilstrækkeligt til Ernæring for en Gaardmandsfamilie, men der er aabenbart en himmelvid Forskjel paa at skønne om, hvorvidt et Jordbrug i dets Helhed er et saadant, at det kan kaldes en Gaard, og paa at skønne om, hvorvidt Overslytning af et maasse ganske ubetydeligt Areal Eng fra et Jordbrug til et andet er fornuftig. Gjennemført i sin Strengthed vilde dette endogsaa føre til — jeg veed ikke, om jeg tør kalde det saa — den latterlighed, at der ikke kan frastilles fra selve Gaarden Parceller, paa hvilke findes en noksaa ubetydelig Eng, medmindre Landvæsenkommissionen skønner, at der er tilstrækkelig Eng tilbage til Gaarden. Det forekommer mig, at Eieren idetmindste med fuldkommen Billighed maatte kunne forlange, naar Statsmagten vil paalægge saa-